

Beslutade den 26 augusti 2026

Ungdomsreduktion vid bötesstraff för brott begångna den 10 september 2026 eller senare

Riktlinjer för när straffet bör bestämmas till böter p.g.a. 29 kap. 7 § brottsbalken

När den misstänkta personen är under 18 år vid brottstidpunkten ska bestämmelsen i 29 kap. 7 § brottsbalken om s.k. ungdomsreduktion tillämpas vid straffmätningen. Här ges riktlinjer för när straffet bör bestämmas till böter p.g.a. ungdomsreduktion för brott begångna den 10 september 2026 eller senare.

Avseende brott begångna före den 10 september 2026 av personer mellan 15–20 år tillämpas alltså RåR 2017:1 Ungdomsreduktion vid bötesstraff för brott begångna före den 10 september 2026.

Penningböter

Någon reduktion bör inte ske för en ung lagöverträdare vid penningböter.

Omvandlingstabell

Straffet för en ung lagöverträdare bör reduceras enligt följande tabell.

<i>Straffvärde</i>	<i>Antal dagsböter ungdom</i>		
<i>Vuxen</i>	<i>15 år</i>	<i>16 år</i>	<i>17 år</i>
30 db	30	30	30
40 db	30	30	30
50 db	30	30	40
60 db	30	40	50
70 db	40	50	60
80 db	40	50	70
90 db	50	60	80
100 db	50	70	80
110 db	60	70	90
120 db	70	80	100
130 db	70	90	110
140 db	80	100	120
150 db	80	110	130
Över 150 db	90	120	140
Fängelse 1 mån	110	130	150
Fängelse 2 mån	130		

Flerfaldig brottslighet

Omvandlingstabellen ovan bör tillämpas även vid flerfaldig brottslighet. Det kan noteras att straffvärdenivån över 150 dagsböter endast kan användas vid flerfaldig brottslighet.

Rättslig reglering och rättspraxis

Av 29 kap. 7 § första stycket brottsbalken följer att om någon har begått brott innan han eller hon har fyllt 18 år, ska hans eller hennes ungdom beaktas i skälighetsomfattning vid straffmätningen. Rätten får då döma till lindrigare straff än vad som är föreskrivet för brottet. Det krävs inte att gärningspersonens låga ålder har påverkat handlandet för att bestämmelsen ska vara tillämplig.

Bestämmelsen tillämpas när lagöverträdaren är under 18 år och straffet ska bestämmas till dagsböter. Då straffet ska bestämmas till dagsböter för en vuxen så bör det inte reduceras till penningböter med hänsyn till bestämmelsen om ungdomsreduktion. Vidare bör reduktion inte ske vid penningböter.

Dessa riktlinjer träder i kraft den 10 september 2026.

KATARINA JOHANSSON WELIN

Mikael Björk
(Utvecklingscentrum)